

RIP

YRSA SIGURÐARDÓTTIR BIJ UITGEVERIJ CARGO

DNA

Vortex

Yrsa Sigurðardóttir

RIP

Vertaald door Katleen Abbeel

2020

AMSTERDAM

Deze vertaling is mede tot stand gekomen dankzij financiële steun van het Icelandic Literature Centre

Dit boek is fictie.

Personen en gebeurtenissen zijn een creatie van de auteur.

Cargo is een imprint van Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam

Copyright © 2016 Yrsa Sigurðardóttir

Copyright Nederlandse vertaling © 2020 Katleen Abbeel, via het Scandinavisch Vertaal en Informatiebureau Nederland

Oorspronkelijke titel *Aflausn*

Oorspronkelijke uitgever Veröld, Reykjavík

Omslagontwerp bij Barbara

Omslagillustratie Ragnar Helgi Ólafsson

Foto auteur Lilja Birgisdóttir

Vormgeving binnenwerk Peter Verwey, Heemstede

Druk Wilco, Zutphen

ISBN 978 94 031 7750 2

NUR 305

uitgeverijcargo.nl

HOOFDSTUK 1

De damestoiletten in de kelder van de bioscoop lagen er verlaten bij. De witte porseleinen wastafels waren droog en de deuren van de lege hokjes stonden op een kier. Eerder op de avond hadden vrouwen hier in rijen op hun beurt staan wachten en dat was te zien: de vuilnisbakken puilden uit van de gebruikte papieren handdoekjes, overal stonden lege colaglazen en de vloer lag bezaaid met restjes popcorn – het merendeel platgetrapt door gasten die hoognodig moesten.

Stella had zo'n vermoeden dat de herentoiletten er niet veel beter aan toe waren en prees zich gelukkig dat ze niet in de schoonmaak werkte. Vandaag waren de toiletten ongewoon vuil, want er waren twee films voor een uitverkochte zaal vertoond en ook voor de andere twee was er een goede opkomst geweest. Zoals te verwachten viel, was het zowel voor de film als tijdens de pauzes erg druk geweest in het bioscoopwinkeltje. En hoewel ze een reserve hadden aangelegd, had de popcornmachine niet aan de vraag kunnen voldoen en tot grote ontevredenheid van de gasten waren ze op een bepaald moment ook nog door de voorraad cola light heen. Een paar klanten gaven Stella hiervan de schuld, en ze had op haar tong moeten bijten om beleefd te blijven. Alsof zij verantwoordelijk was voor de inkoop of de voorraad.

Stella aarzelde in de deuropening. Plotseling besepte ze dat ze alleen was, niet alleen in de kelder maar zelfs in het hele gebouw.

Het gedreun van de geluidsinstallatie in de zalen was opgehouden, net als het geklets van de andere meisjes. Stella had aangeboden om af te sluiten, zodat de meisjes de bus konden halen. Vervolgens zag ze door de glazen wand bij de ingang hoe ze in de sneeuwstorm verdwenen. En op dat moment, toen ze zag hoe hun silhouetten vervaagden, had ze eigenlijk spijt van haar vriendelijke aanbod. Uiteraard had ze dit niet alleen uit menslievendheid gedaan, ze had ook een beetje willen opscheppen en de aandacht willen vestigen op het feit dat ze een vriendje mét auto had. Zij hoefde niet meer met de bus.

Stella dacht aan de *snap* die ze vlak na de pauze had ontvangen. Ze kende de afzender niet en ze had hem ook nooit aan haar vriendenlijst toegevoegd. Het was de hoogste tijd om haar instellingen aan te passen, zodat ze niet van iemand buiten haar contacten Snapchatberichten kon ontvangen, zeker nu ook volwassenen het medium begonnen te gebruiken. Die hadden Facebook bijna om zeep geholpen en het was te verwachten dat ze met Snapchat hetzelfde zouden doen. Het was vast en zeker een van die oudjes, misschien een vriendin van haar moeder of een tante die ze zich niet meer herinnerde. De gebruikersnaam deed in ieder geval geen belletje rinkelen: *Bara13*. Het zou een vrouw kunnen zijn die Bára heette of misschien gewoon een dertienjarige. Dat zou het verwarrende bericht kunnen verklaren.

Ze stond zelf op de foto in de *snap*; hij was in de bioscoop genomen toen ze tijdens de pauze een zakje popcorn over de toonbank aangaf. Het was geen goede foto: ze had een grimas op haar gezicht en wat er van haar lichaam te zien was, was dwaas. Ze had niet geposeerd en niet geglimlacht. De afzender had een korte boodschap toegevoegd die al even geheimzinnig was als het fotobericht zelf. Het waren twee woorden: *Tot ziens*.

Wie het ook was, hij was in de bioscoop geweest en had zich niet kenbaar gemaakt. Misschien was het een verlegen joch dat een oogje op haar had, maar de moed had opgegeven. Beter voor hem, want ze zou daar niet blij mee zijn geweest. Ze zat niet te wachten op een gluisperd, en alleen gluisperds stuurden ongevraagd zulke berichten.

De deur naar de damestoiletten viel achter Stella dicht. Omdat de deurveer stuk was, bewoog de deur zich eerst langzaam, maar sloeg vervolgens krachtig tegen de deurstijl. De knal echode in de betegelde ruimte en bleef ook toen het weer stil was in haar oren nagalmen. De echo herinnerde haar alleen maar aan de stilte en het feit dat ze hier eenzaam en alleen was. Ze had zich boven al niet op haar gemak gevoeld, maar hier beneden in de kelder was het nog erger, al lag die maar een paar treden lager. Boven kon ze tenminste naar buiten kijken, voor zover er al iets in de sneeuwstorm te zien was. Waarschijnlijk had het slechte weer zoveel mensen naar de bioscoop gelokt. Stella had alle films die nu draaiden gezien; ze waren niet bijzonder, maar ze konden de afschuwelijke wind en sneeuw even doen vergeten.

En toch was het winterweer beter dan de verlaten bioscoop. Stella kon niet wachten om naar buiten te gaan en bij Höddi in de auto te stappen. Het was een krakkemikkige auto met een kapotte verwarming, maar beter dan de bus; een beetje zoals Höddi zelf. Hij was zeker niet haar droomprins, maar ze vond het fijn om niet alleen te zijn, en hij kon ermee door zolang ze nog geen ander en beter vriendje had. Ze was eigenlijk op zoek naar iemand die lief genoeg was en een coole auto had die haar vriendinnen groen en geel van nijd liet worden. Zo'n vriendje wilde ze hebben en niet iemand als Höddi, die niet te zien was op de foto's die ze op de sociale media postte.

Stella koos het laatste toilethokje en deed snel de deur dicht. De wastafels stonden tegenover de hokjes en daarboven hing een reusachtige spiegel over de gehele breedte van de wand. Op dit moment had ze geen behoefte naar zichzelf te kijken, want ze was moe, vies en moest hoognodig naar de kapper om haar haar te laten kleuren en uitdunnen. Bij de scheiding was al donkere uitgroei te zien, het leek wel de sportstreep die over de verroeste motorkap van Höddi's auto liep. Afschuwelijk. Daarnet, toen ze naar beneden ging om te plassen, was ze gestopt bij een spook uit een horrorfilm die in de grote zaal vertoond werd. Ze wilde haar vriendinnen een snap sturen van zichzelf naast deze griezel, maar had zich bedacht omdat ze niet wilde dat zij zagen hoe slecht ze eruitzag. Het was ook onaangenaam om naast die nogal griezelige figuur te staan, ook al wist ze dat het alleen maar een enorme, uit karton gesneden foto was. Ze zou het later wel doen, als ze niet alleen in het gebouw was en er beter uitzag. Er begon bijna een nieuwe maand en dan kon ze haar uiterlijk aanpakken. Maar goed dat haar salaris altijd stipt op tijd betaald werd, want ze had op de eerste dag van de komende maand 's ochtends vroeg al een afspraak bij de kapper. Helaas was een mooi kapsel erg duur.

Stella deed haar broek naar beneden en plaste zonder op de bril te gaan zitten. Wie weet welke bacteriën de bioscoopbezoekers achterlieten; ze wilde absoluut niet met een geslachtsziekte thuiskomen. Echt niet, want zo'n sletterige reputatie raakte je nooit meer kwijt.

Door het plasgeluid heen hoorde ze de deur naar de toiletten opengaan. Ze kreeg kippenvel op haar blote dijen en voelde haar hart in haar keel bonzen. Wie zou dat in godsnaam kunnen zijn? Was een van de meiden teruggekomen? En hoe was

die dan binnengekomen door de afgesloten deur? Of waren ze misschien vergeten de deur achter zich op slot te doen? Ze dacht opnieuw aan de snap. Was het Bara13?

De luide knal gaf aan dat de deur was dichtgevallen. Stella hield haar adem in terwijl ze haar oren spitste om te horen of er nu iemand in de toiletten was. Misschien was het alleen maar een bewaker die al vroeg zijn ronde deed en alle ruimtes inspecteerde. Maar zoveel geluk had ze niet: knerpemde schoenen maakten duidelijk dat ze niet langer alleen was.

Haar plas veranderde in losse druppels die op het ritme van de voetstappen van de indringer naar beneden vielen. Het zou wel een vrouw zijn. Het moest een vrouw zijn. Wat had een man in de damestoiletten van een verlaten bioscoop te zoeken? In de herentoiletten was het ook niet bepaald druk. Stella overwoog te vragen wie daar was, maar deed het niet. Stella reikte naar het toiletpapier en scheurde zo stil mogelijk een paar velletjes af, veegde af, stond op en trok haar broek op. Ze voelde zich iets beter nu, niet meer zo kwetsbaar, maar niet voor lang.

Onder de deur zag ze twee schoenen verschijnen die voor haar hokje bleven stilstaan. Het waren brede laarzen, zo te zien een mannenmaat. Stella onderdrukte een schreeuw door haar hand voor haar mond te slaan. Waarom stond hij daar? De voeten bewogen niet, de indringer stond voor de deur alsof het een buitendeur was en hij wilde aanbellen. Ze zat er niet ver naast, want vlak daarna werd er hard op de deur geklopt. Ze keek naar de deur als naar een vormeloos scherm dat weldra zou laten zien wat zich hier afspeelde.

Stella hoorde haar telefoon piepen en haalde hem bevend uit haar zak. Ze zag dat ze een nieuwe snap van Bara13 had gekre-

gen en wilde het toestel het liefst meteen weggoaien, maar voor ze het besepte, hadden haar vingers het scherm al aangeraakt en de snap geopend. Ze onderdrukte een gil toen ze de foto bekeek: een dichte deur die leek op de deur van het toilethokje. Dit moest wel de deur zijn die zich tussen haar en de afzender bevond. Er zat geen bericht bij de foto.

Er werd opnieuw hard op de deur geklopt en Stella deed onbewust een stap achteruit, waardoor haar benen tegen het koude porselein van de toiletpot botsten en haar knieën knikten. 'Wie is daar?' Ze kreeg geen antwoord. De woorden waren haar onwillekeurig ontsnapt. Haar stem klonk zwak en jammerend; zo kende Stella zichzelf niet, want ze was gewend de groepsleider te zijn: sterk, besluitvaardig en meedogenloos tegenover zwakkelingen die klonken zoals zij nu.

Er werd nu zo hard geklopt dat de deur meegaf. Stella bekeek het armetierige slot en begreep dat het weinig bescherming zou bieden. Haar gedachten kolkten door haar hoofd terwijl ze naar iets zocht wat haar zou kunnen redden, maar ze zag uiteraard niets. Een toiletrol en een toiletrolhouder? Een plastic afvalbakje met deksel? De toiletpot, die aan de muur bevestigd was, kon ze misschien op het hoofd van de man slaan als hij binnenkwam, maar ze zou hem nooit kunnen loswrikken. Toen dacht ze aan de telefoon die ze nog altijd in haar klamme handen hield. Wat was het noodnummer? Een, een en nog iets. Een, een, twee of een, een, drie? Of was het vier? Zou ze Höddi bellen? Hij zou al onderweg zijn en dichterbij de bioscoop dan de politie. Of toch niet?

Stella hoefde niet te beslissen: de man wierp zich tegen de deur en het armetierige slot gaf meteen mee. De deur sloeg tegen Stella's hoofd, zodat ze viel en zittend op de toiletpot belandde, verward door de klap. Ze voelde zich misselijk worden,

maar met veel moeite lukte het haar op te kijken en de man aan te kijken. Eerst dacht ze dat er een donkere schaduw over zijn gezicht viel, maar toen besepte ze dat ze naar een glimmend Darth Vadermasker keek dat onder de capuchon van een zwarte winterjas uitkwam. Door de amandelvormige gaten in het masker ving ze een glimp op van zijn ogen, die haar emotioneel leken aan te staren. Hij stak een gehandschoende hand uit en greep haar telefoon. De man bekeek hem even en Stella hoopte vurig dat hij een dief was die alleen maar was gekomen om haar mobieltje te stelen. Hij mocht het hebben en zelfs nog meer: alles wat in haar zakken zat, haar salaris aan het einde van de maand, haar handtas of wat dan ook. Als hij maar wegging en haar niet aanraakte.

‘Zo.’ De man had een vreemde stem. Stella vond dat hij een beetje als Darth Vader klonk: schor, alsof zijn keel van schuurpapier was. Waarschijnlijk zat er een stemvormer in het masker. De man richtte de telefoon op haar, alsof hij een foto van haar op het toilet wilde nemen. De tranen liepen over haar wangen. Wat was hij aan het doen? Waarom zou een telefoon-dief een filmpje of een foto willen van de oorspronkelijke eigenaar? ‘Nu komt de test.’

‘Wat?’ Stella schoof zo ver mogelijk achteruit op het toilet. Haar rug leunde nu tegen de harde muur en door haar dunne trui heen voelde ze het koude, gladde oppervlak dat haar nog meer rillingen bezorgde.

‘Zeg sorry.’

Ze probeerde niet te protesteren, maar deed haar best om tussen het snikken door sorry te zeggen.

‘Helaas, dat was niet goed genoeg, helemaal niet overtuigend. Je zult het beter moeten doen.’

Ze probeerde het. En probeerde het. Ze herhaalde het woord totdat het vreemd in haar hoofd begon te klinken, alsof het geen echt woord was. Maar de man was geen enkele keer tevreden.

Daarvoor zou ze moeten boeten.

HOOFDSTUK 2

‘We hebben een groter scherm nodig.’ Eindelijk sprak een van de politiemensen in de vergaderruimte hardop uit wat iedereen dacht, want sinds het begin van de vertoning had de groep de stoelen beetje bij beetje dichterbij de muur geschoven. Daar werden op een belachelijk klein scherm beelden uit de bewakingscamera’s van de bioscoop vertoond.

Erla zat aan het hoofd van de vergadertafel, het dichtst bij het scherm. Ze was geërgerd en keek de man doordringend aan. ‘Probeer je te concentreren. De resolutie is laag, een groter scherm verandert daar niets aan. Als het een probleem voor je is, dien je maar een verzoek in via ons onlinesysteem.’

De man zweeg en Huldar voelde met hem mee: wanneer Erla tegengesproken werd, nam ze dat zelden goed op. Ze was doorgaans een goede leidinggevende, maar op het vlak van sociale vaardigheden kon ze nog heel wat leren. Hij durfde er zijn hoofd om te verwedden dat er geen vraag naar een fatsoenlijk scherm in het systeem terecht zou komen: iedereen wist dat het daar een kerkhof voor klachten was.

‘Kijk, nu komt het.’ Erla had zich opnieuw naar het scherm gedraaid. ‘Daar. Kijk goed naar de kartonnen afbeelding van dat spook of wat dat ook mag zijn.’

Alle ogen waren gericht op een hoek van het scherm, daar waar de grote kartonnen figuur was neergezet. Het meisje was er iets eerder voorbijgelopen, was gestopt, had vreemde gezichten getrokken terwijl ze met haar telefoon speelde, had een

paar selfies genomen en was vervolgens uit beeld verdwenen. Volgens Erla was ze daarna niet meer lopend op de opnames te zien. In de kelder bij de toiletten en bij de trap naar beneden hingen geen bewakingscamera's. Op basis van de tijdsaanduiding in de opnames en de filmpjes die van de telefoon van het meisje verstuurd werden, gingen ze ervan uit dat ze op dat moment naar de toiletten beneden was gelopen.

Vanachter de kartonnen figuur kwam nu een donkere gedaante tevoorschijn; de groep rechercheurs bewoog zich als één man naar voren om het beter te kunnen zien. Dit moest de dader zijn, geen twijfel mogelijk. En, zoals Erla terecht had opgemerkt, hoewel de beeldkwaliteit slecht was, maakte dat weinig uit: zelfs op een haarscherpe opname zou hij niet te herkennen zijn. De man droeg een ruime, donkere winterjas met capuchon, daaronder was een zwart Darth Vadermasker te zien. Verder droeg hij een donkere broek met daaroverheen zwarte laarzen, en hij had handschoenen aan. De man verdween op dezelfde manier uit beeld als Stella kort daarvoor.

'Zo zit het dus, hij verstopte zich achter dat belachelijke reclamebord en wachtte op een geschikt moment om het meisje aan te vallen.' Erla stopte de opname. Op het stilstaande beeld waren de kartonnen figuur en de verlaten ruimte te zien. 'We zullen de beelden vanaf het moment dat de bioscoop openging nog een paar keer moeten terugkijken om te zien wanneer de man is aangekomen. Het lijkt me sterk dat hij op dat moment een masker ophad.' Erla stond op en wendde zich tot de groep. 'Het wordt geen gemakkelijke opdracht. Volgens onze informatie zijn er gisteren ruim zeshonderd bioscoopkaartjes verkocht. Zoals altijd op zondag ging de bioscoop om twee uur open, en we moeten maar gissen wanneer de man is binnengekomen.'

Het kan zijn dat hij al bij de eerste voorstelling is binnengekomen en zich tot na sluitingstijd heeft verstoppt. Misschien niet achter dat bord, maar we moeten in de opnames duiken om ook dat tijdstip vast te stellen.’

Huldar en de andere aanwezigen hielden zich rustig: iedereen bad in stilte dat hij niet voor deze opdracht werd gestrikt. Erla moest nu vast de indruk krijgen dat de hele groep voor standbeeld speelde en fronste haar wenkbrauwen. ‘Daarnaast moeten we ook de kaartverkoop bekijken. Waarschijnlijk komen er niet veel mensen in hun eentje naar de bioscoop, dus het moet mogelijk zijn een lijst op te stellen van mensen die één kaartje kochten. Als we kunnen achterhalen wanneer hij voor het eerst in het gebouw was, kunnen we de groep misschien verkleinen door te bekijken wie er rond die tijd een los kaartje kocht, voorgegesteld dat er een betaalpas of creditcard werd gebruikt. Als hij contant betaald heeft, wordt het een stuk lastiger.’

‘Hij kan ook vooraf online een kaartje hebben gekocht,’ zei Gudlaugur die, zoals gewoonlijk wanneer hij het woord nam, een beetje begon te blozen. Hij zat naast Huldar, die de jonge rechercheur bemoedigend toeknikte. Huldar en Gudlaugur waren een soort team binnen het team geworden: ze zaten tegenover elkaar in de open kantooruimte en werden vaak samen aan een opdracht gezet. Hoewel Huldar soms liever met een meer ervaren iemand zou samenwerken, was hij zijn collega erg gaan waarderen – als hij zijn lage zelfbeeld en verlegenheid niet de overhand liet krijgen, kwam hij vaak scherpzinnig uit de hoek. ‘Ik bedoel... kaartjes worden niet alleen ter plaatse verkocht, weet je... en daarom...’

Huldar merkte dat Gudlaugur de controle aan het verliezen was, en nam het van hem over: ‘Als de dader de kaartjes via het

internet heeft gekocht, kan hij er gemakkelijk twee besteld hebben om niet op te vallen. Hij ging er waarschijnlijk van uit dat we de kaartverkoop, en in het bijzonder de losse kaartjes, zouden doorlichten. Mocht het zo gegaan zijn, dan heeft hij een betaalpas of creditcard gebruikt en dat is dan weer een voordeel. Althans, als we een lijst met namen van een of meer mogelijke daders hebben.’

Erla’s fronsende blik werd er niet minder streng op na deze onderbreking. Ze nam het woord weer, richtte zich tot Gudlaugur en keek Huldar niet aan. Dat was niets nieuws onder de zon: het viel niet te ontkennen dat hun relatie nog altijd erg stroef was. Er was destijds intern onderzoek naar haar verricht met betrekking tot seksuele intimidatie op de werkvloer: ze zou Huldar hebben lastiggevallen, maar werd uiteindelijk vrijgesproken. Hoewel dat interne onderzoek dus zonder gevolgen voor hun beider posities positief was afgesloten, hadden ze er allebei een slecht gevoel aan overgehouden. Zij deed alsof hij niet bestond, weigerde zijn kant op te kijken en sprak hem nooit uit zichzelf aan. Hij wist niet zeker of dat was omdat ze vreesde dat hun interactie verkeerd begrepen zou worden of dat ze hem niet kon luchten. Toen hij die ellendige vragen van het onderzoeksteam moest ondergaan, was elke minuut een marteling geweest. Achteraf gezien was die kwelling het misschien wel waard geweest. Hij had ooit een nacht met haar doorgebracht en kon in ieder geval niet ontkennen dat hij bijna blij was op deze manier verlost te zijn van de gevolgen daarvan: nu hoefde hij haar niet uit te leggen dat het een vergissing was geweest. Daar had de onderzoekscommissie wel voor gezorgd.

Erla’s blik verhardde en ze sloeg haar armen over elkaar. ‘Natuurlijk weet ik dat er online kaartjes worden verkocht, die wa-

ren inbegrepen in het aantal dat ik noemde. Maar als de dader geen idioot is, dan heeft hij zijn kaartje contant betaald. Daar gaan we voorlopig van uit, maar we bekijken natuurlijk ook de gegevens van de onlinebetalingen. Tevreden?' Erla keek naar Gudlaugur, die ongemakkelijk op zijn stoel zat te schuiven, niet blij met haar onverdeelde aandacht. Hij knikte. 'Goed, anders had ik je aangeboden mijn plaats in te nemen.' De hele groep, op Gudlaugur en Huldar na, moest lachen om haar opmerking.

Ook bij Erla kon er geen lachje van af. Ze spoelde met de afstandsbediening door naar het volgende fragment. 'Hier gaat hij naar buiten. Zoals jullie zullen zien zijn we waarschijnlijk niet op zoek naar een levende persoon.'

Op het scherm waren beelden vanuit een andere hoek te zien. Ze keken nu naar een dubbele glazen deur die Huldar herkende als de nooduitgang van de bioscoop. Deze deur werd tijdens de pauzes vooral door rokers gebruikt, wist hij uit ervaring. Aan de uitdrukking op het gezicht van de collega die eerder die ochtend samen met Erla de opnames had doorgenomen te zien voorspelden de volgende beelden weinig goeds.

De man in het zwart verscheen met zijn rug naar de camera in beeld. Hij hield Stella bij haar enkel vast en sleepte haar bewegingloos achter zich aan. Haar handen lagen gestrekt achter haar hoofd en daartussen lagen haar lange haren uitgespreid. Terwijl de man haar achter zich aan sleepte, was haar trui omhooggeschoven en kwam haar bh boven haar blote buik tevoorschijn. De man stopte bij de deur en liet het been los, dat tegen de vloer smakte. Hij wilde de stalen balk die dwars over de deur lag optillen, maar aarzelde en keek achterom naar het meisje op de grond.

'O!' Een agent op de eerste rij wees naar het scherm. 'Zagen jullie dat? Ze bewoog!'

Erla zette het beeld stil en draaide zich naar de groep. Ze had al vanaf het begin van de bijeenkomst grimmig gekeken, maar dat werd nu nog erger. ‘Wij denken dat het meisje een geluid liet horen, misschien kwam ze weer bij bewustzijn. Tenzij het haar doodstrijd was, maar dat maakte ook eigenlijk niet uit, kijk maar.’ Ze draaide zich weer naar het scherm en liet de opname verder afspelen.

De zwijgende groep keek toe hoe de man op het meisje afliep en haar met zijn rechtervoet duwde. Haar blote buik bewoog zachtjes alsof ze kramp had en de vingers van een van haar handen trokken zich samen. De man keek rond; vervolgens liep hij naar de brandblusser aan de muur, maakte hem los en liep ermee naar haar toe.

‘Shit.’ Huldar schaamde zich niet voor deze kreet die hem ontsapte. Hij wachtte op wat komen zou en keek niet weg. Vanuit zijn ooghoeken zag hij hoe Gudlaugur zijn ogen tot spleetjes kneep om zo weinig mogelijk te hoeven zien, maar hij sloot ze niet helemaal. Net als de andere aanwezigen keek hij toe hoe de man de zware brandblusser boven het hoofd van het meisje hield en daarna liet neerploffen. Er ging een krachtige, maar korte schok door haar lichaam; daarna was er geen beweging meer te zien.

De man opende de deur en greep opnieuw een been van het meisje vast. Hij trok haar tot aan de deuropening, waar hij even de tijd nam om zich om te draaien en naar de camera te wuiven. Daarna verdween hij met het lijk in de sneeuwstorm.

De deur stond nog altijd open en het bebloede hoofd van het meisje had een breed spoor op de vloer achtergelaten.

* *

*

Gudlaugur stond op vanachter zijn computer en haalde zijn handen door zijn blonde haren. ‘Ik ga koffie halen. Wil jij ook?’ Het verbaasde Huldar nauwelijks dat Gudlaugur nog altijd bleek zag; hij had het zelf meestal ook moeilijk met geweld en moorden. Sommigen wenden eraan, anderen niet. De tijd zou nog moeten uitwijzen tot welke groep Gudlaugur behoorde.

‘Ja, graag. Zwart,’ antwoordde Huldar, hoewel hij meer zin had in iets sterkers.

Gudlaugur bleef plotseling staan en leek geen aanstalten meer te maken om koffie te halen. Misschien had hij er bij nader inzien ook geen zin in, net als Huldar. ‘Denk je dat hij haar kende of was er geen aanleiding?’

‘Hij kende haar waarschijnlijk. In ieder geval vond hij dat ze ergens vergeving voor moest vragen. Maar zeker is het niet, misschien heeft ze hem tijdens haar werk in het winkeltje gewoon niet goed bediend.’ Huldar hoefde niet in detail te treden. Gudlaugur wist net zoveel over de zaak als hij: hij had de verschrikkelijke snaps die van Stella’s telefoon waren verstuurd ook gezien, met alles wat daarbij hoorde. Nadat ze de fragmenten van de bewakingscamera’s hadden bekeken, waren die snaps aan de groep getoond: korte filmpjes waarin Stella steeds wanhopiger om vergeving vroeg, zonder dat duidelijk werd waarvoor.

De laatste snap, die Huldar liever niet gezien had, toonde de gehandschoende hand van de dader die Stella’s haren stevig vasthield en haar hoofd herhaaldelijk in de toiletpot duwde. Gelukkig was de resolutie van deze beelden nog slechter dan die van de bewakingscamera’s: ze waren gemaakt terwijl het filmpje op een telefoonschermpje werd afgespeeld. Je kon berichten binnen Snapchat niet bewaren, dus was dit de enige

mogelijkheid. Voorlopig althans, want er werd nu geprobeerd de filmpjes rechtstreeks bij het bedrijf Snapchat op te vragen en dan zouden ze in hoge resolutie bekeken kunnen worden. Maar ook in lage resolutie was het gegil van het meisje niet te verbergen – het ging door merg en been – en ook was te zien hoe het tegen het einde steeds zwakker werd, tot ze uiteindelijk zweeg. Huldar voelde er weinig voor om dat in hoge resolutie te bekijken als Snapchat de bestanden uiteindelijk zou leveren.

Voordat ze vanochtend een korte presentatie over Snapchat hadden gekregen, had Huldar nog niet veel over dit medium geweten. Als hij het goed begreep kon elke ontvanger een snap zoals die van Stella's telefoon was verzonden maar tweemaal bekijken en nadat iedereen dat gedaan had, werd hij van het netwerk van het bedrijf verwijderd. Dan verdween de snap, en was er geen enkele manier om hem terug te halen. Geen enkele! Het maakte niet uit of het over een misdrijf ging of dat de staatsveiligheid op het spel stond. Het was een geluk bij een ongeluk dat de snap van Stella's telefoon naar een grote groep was verstuurd, maar toch hadden ze de voorbije nacht snel moeten handelen om enkele vriendinnen van Stella op te sporen, te achterhalen of ze haar volgden op Snapchat en hun telefoon in beslag te nemen. Dat was nodig om er zeker van te zijn dat er nog altijd iemand was die moest kijken, zodat het bestand niet zou worden verwijderd. Stella's telefoon was nog niet gevonden: hij was uitgeschakeld en waarschijnlijk had de dader hem onklaar gemaakt of laten verdwijnen. Hier was geen idioot aan het werk: de kans was klein dat de dader de telefoon nog bij zich had, laat staan dat hij hem zou inschakelen en zo gevonden zou kunnen worden.

‘Hoe zou haar vriendje zich gevoeld hebben toen hij de snaps

bekeek?’ Gudlaugur stond nog altijd op dezelfde plek; het aanbod om koffie te halen was hij nu blijkbaar helemaal vergeten.

‘Verschrikkelijk, ik begrijp heel goed dat hij in shock is.’ De jongeman was onderweg geweest om Stella op te halen toen de eerste snaps verschenen. Bij een verkeerslicht had hij er een bekeken, maar hij kon er geen touw aan vastknopen en dacht dat het om een bizarre grap ging. Vervolgens dacht hij dat ze hem misschien had bedrogen en daarom om vergeving vroeg, maar hij snapte niet waarom dat dan in de toiletten van de bioscoop moest gebeuren.

Toen de laatste snap binnenkwam, besepte de jongen dat dit geen grap was en ook geen manier om vergeving te vragen voor een slippertje. Op dat moment was hij dicht bij de bioscoop en in plaats van onmiddellijk naar de politie te bellen had hij zijn gaspedaal ingetrapt en als een gek op de deur van de hoofdingang gebonsd. De tijdlijn die de politie had opgesteld, gaf aan dat de dader ongeveer op hetzelfde moment via de nooduitgang aan de zijkant het gebouw had verlaten. Toen de jongen ten slotte een rondje om het gebouw maakte om te kijken of hij via een andere deur naar binnen kon, stuitte hij op de open deur van de nooduitgang, zag het bloedspoor en belde het alarmnummer.

Gudlaugur draaide Huldar zijn rug toe en staaarde uit het raam. Daar was niets te zien: de hemel was grijs en uit solidariteit was de hele stad in dezelfde kleur gehuld. De sneeuw die de storm de avond ervoor over de hoofdstad had verspreid, was al vuil: het ochtendverkeer had hem in een brij veranderd. Gudlaugur richtte zich al snel weer tot Huldar: ‘Wat zou ze die man hebben aangedaan, dat hij vindt dat ze deze behandeling verdient?’

‘Niets. Er is niets wat dit rechtvaardigt. Ze was pas zestien.’

Huldar had niet hoeven antwoorden, Gudlaugur wist dat natuurlijk ook wel.

‘En toch is het vandaag onze opdracht dat te weten te komen. Hoe sneller we in haar leven en persoonlijkheid beginnen te graven, hoe sneller we misschien de aanleiding tot de geweldadige reactie van deze man kunnen vinden.’ Hij trok de computermuis naar zich toe en maakte zich op om aan het werk te gaan. Zij hadden deze opdracht gekregen, die misschien niet de meest spannende was, maar beter dan heel wat andere taken. Hij had bijvoorbeeld niet met de ouders van het meisje willen praten. Hij had gezien hoe ze samen met Erla door de open kantoorruimte naar het vergaderzaaltje waren gelopen en had net als ieder ander weggekeken. Die mensen liepen als in trance langs de agenten die plotseling in hun werk verdiept waren. De moeder had de laptop van haar overleden dochter in haar armen gehouden en drukte die tegen haar borst als een schild dat haar tegen verder onheil moest beschermen.

Die laptop lag nu op Huldars bureau te wachten tot hij zou bekijken wat erop stond. Hij was wit, versierd met stickertjes van lieveheersbeestjes, en stak af tegen de zwarte meubels in het kantoor. De computer van een tienermeisje dat amper haar kinderjaren ontgroeid was. Het gesprek met de ouders was erg moeizaam verlopen. Omdat het meisje nog niet gevonden was, leken ze, ondanks hetgeen hun was verteld, nog een sprankje hoop te koesteren dat ze levend zou worden teruggevonden. Een van de dingen die met de ouders besproken moest worden, was nu juist het feit dat hun dochter hoogstwaarschijnlijk overleden was. Hoewel het droevig en onaangenaam zou zijn om de computer te bekijken, had hij niet willen ruilen. Voor geen goud.

Het was nu ook niet zo dat Erla hem zou vragen aanwezig te zijn bij een verhoor dat zij leidde. Een verhoor draaide om de ondervraagde en wat die zei, en dat vroeg om de onverdeelde aandacht van de toehoorders. Het kon dus niet zo zijn dat rechercheurs er voortdurend op letten elkaar niet aan te kijken of deden alsof de ander er niet was.

Huldar keek door de ruimte naar Erla's kantoor, een kantoor dat ooit van hem was geweest, maar dat hij geenszins miste. Ze leunde tegen de glazen wand en had haar armen net als eerder in de vergaderruimte over elkaar geslagen. Hun blikken kruisten elkaar even, maar toen ze dat beseften, keken ze allebei vlug de andere kant op.

Gudlaugur had niets gemerkt. Hoewel hij beslist niet aan een relatie met Erla dacht, leek hij al even sombere gedachten te hebben als Huldar. Hij zuchtte en liep eindelijk naar de koffiemachine. Onderweg stelde hij een vraag waarop hij geen antwoord verwachtte: 'Waarom nam hij het lijk in godsnaam mee? Hoe ik er ook over nadenk, ik begrijp het niet.'

Hij was niet de enige.

HOOFDSTUK 3

‘Wat weet jij over tienermeisjes?’ Geen hallo, hoi, goedendag of hoe gaat het; laat staan dat hij zijn naam zei, maar dat was ook niet nodig. Hoewel Freyja Huldar maandenlang niet had gezien of gehoord, kende ze zijn stem door en door. Typisch, ze werd nooit onverwacht opgebeld door iemand met wie ze graag wilde praten.

‘Hallo.’ Freyja dacht er niet aan te antwoorden alsof ze midden in een gesprek zaten, maar had er wel meteen spijt van dat ze niet op een andere manier had geantwoord, haar stem had vervormd en had gezegd dat ze iemand anders was. Freyja ging komende maand op vakantie naar het buitenland. Een telefoontje van Huldar betekende meestal problemen; daar had ze genoeg voorbeelden van.

‘Ja, hoi, sorry. Huldar hier.’ Hij zweeg even, maar toen ze niets zei, ging hij verder: ‘Ik vroeg me af of je me zou kunnen helpen. We zijn bezig met een zaak rond een tienermeisje en ik zou graag jouw mening horen.’

Freyja had wel een vermoeden over welke zaak dit ging en werd nieuwsgierig. Haar oorspronkelijke plan om het gesprek zo snel mogelijk af te breken ging in rook op. Al de hele middag hoorde ze nieuwsberichten over een ernstig geweldsdelict tegen een tienermeisje en haar verdwijning de avond ervoor uit de bioscoop waar ze werkte. Zoals gewoonlijk weigerde de politie meer informatie vrij te geven. De media haalden hun informatie bij vrienden en klasgenoten van het meisje die snaps met